

عنوان مقاله:

مدیریت منابع آب در ایران؛ چالشها و راهکارها

محل انتشار:

نخستین همایش کشوری بحران ها و چالش های آب در حوزه دریاچه نمک (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسنده:

یعقوب زارعی - دانشجوی دوره دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

خلاصه مقاله:

پوشیده نیست که آب با ارزشترین و ذیقیمت ترین ماده موجود بر روی سطح کره زمین محسوب میگردد که نقشی محوری در حیات جوامع انسانی، پایداری زیستی و توسعه سرزمینی ایفا مینماید. اما متأسفانه علیرغم اهمیت بالا، این ماده استراتژیک چندان مورد توجه جدی قرار نمیگیرد و رشد روزافزون جمعیت در سایه استفاده ی ناصحیح از منابع (برداشت بیش از حد از منابع زیرزمینی و فشار بیرویه در مصرف منابع آب) موجب گردیده تا کشور ما نیز در وضعیتی بسیار نامطلوب و بحرانی قرار گیرد. حال محدودیت منابع و ضرورت مدیریت هدفمند منابع از یک سو و قرارگیری کشور ایران بر روی کمربند خشک جهان و مواجه شدن با بحران آب از سوی دیگر از جمله مسایل مهمی است که موجب گردید این پژوهش با هدف تبیین چالشها و راهکارهای مدیریت منابع آب در ایران با بهره گیری از منابع اسنادی- کتابخانهای و روشی تحلیلی- توصیفی به انجام رسد. یافته ها نشان میدهد اساسی ترین چالشهای فرا روی مدیریت منابع آب کشور عبارتند از: بارش اندک سالانه (250 میلیمتر)، تبخیر بیش از حد، محدودیت منابع آب شیرین، استحصال غیر استاندارد، هدررفت آبهای سطحی، تشدید آلودگی منابع، نزول کیفی منابع آبی، نارسایی های مدیریتی، اقتصادی، ارتباطی، آموزشی، تحقیقاتی و آماری. بر همین اساس جهت رفع چالشهای موجود و حرکت به سمت مدیریت پایدار منابع آبی، سیاستگذاری در حوزه هایی همچون: مدیریت تقاضا، مدیریت صحیح مصرف (تخصیص بهینه آب مصرفی، جلوگیری از افزایش مصرف، کاهش تلفات و مصارف غیرضروری، افزایش بهره وری)، مدیریت زیست محیطی (حفاظت از اکوسیستم ها، کنترل پسابهای کشاورزی، شهری و صنعتی، کنترل کیفی آب، تصفیه فاضلابها) مدیریت مهارآبها و بازگرداندن به چرخه مصرف، مدیریت مطالعاتی - تحقیقاتی (تبادل اطلاعات، استفاده از اساتید برجسته و بهره گیری از تجارب سایر کشورها) مدیریت مالی- اقتصادی (نرخگذاری جامع و استاندارد، سرمایهگذاری بخش خصوصی) مدیریت فناوری (استفاده از دستاوردهای نوین در بحث مدیریت منابع آبی)، مدیریت مشارکتی، مدیریت آموزشی- ارتباطی (ارتقاء سطح آگاهی، اطلاع رسانی و ترویج فرهنگ مصرف)، مدیریت اطلاعاتی- آماری (تدوین بانک جامع اطلاعات منابع آب ایران) پیشنهاد میگردد. نتایج همچنین نشان میدهد کمبود منابع آب شیرین و عدم تعادل در توزیع مکانی- زمانی منابع آبی می طلبد تا مسئولین امر ضمن لحاظ وضعیت ویژه جغرافیایی کشور در برنامه ریزیها، به اهمیت جایگاه آب در زندگی و پیشبرد اهداف کلان کشور توجه بیشتری نمایند و با حساسیت و اهتمام بیشتری مقوله مدیریت منابع آب در کشور را دنبال نمایند.

کلمات کلیدی:

مدیریت، منابع آب، ایران، چالشها، راهکارها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/341558>

